

K. Hartauskirj.

Orpopyttö kertoo

itsestään ja ystävästään

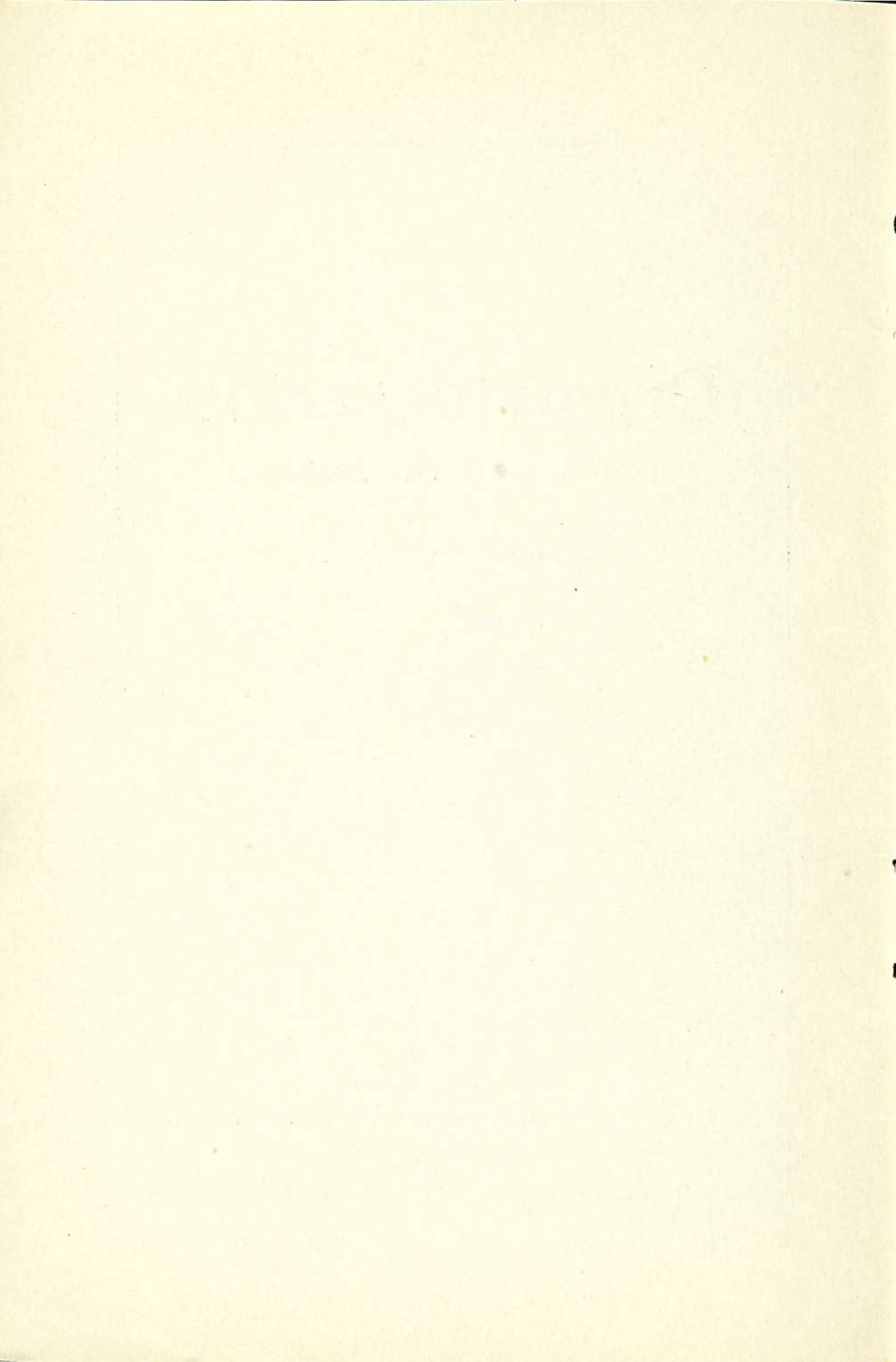
(TOSIKERTOMUS)

KIRJOITTANUT

J. E. HELKIÖ

HELSINGISSÄ 1935

SUOMEN LUTHERILAINEN EVANKELIUMIYHDISTYS

Orpotyttö kertoo

itsestään ja ystävästään

(TOSIKERTOMUS)

KIRJOITTANUT

J. E. HELKIÖ

HELSINGISSÄ 1935

SUOMEN LUTHERILAINEN EVANKELIUMIYHDISTYS

•
HELSINKI 1935
KIRJAPAINO-OSAKEYHTIÖ
L A U S E

*

Kodista ja vanhemmista.

Olen syntynyt tänne synnin ja murheiden maahan vuonna 1913. Pieni kotini sijaitsi kaukana salolla. Siinä meitä eleli: isä, äiti ja viisi lasta, minä nuorimpana kaikista lapsista.

Eräänä elokuun päivänä tapahtui meillä jotakin odottamatonta. Olin silloin vasta puolivuotias, joten en itse muista, mitä nyt kerron, mutta kuulin sen monesti muilta.

Sanottuna päivänä oli isäni ollut ulkona peltotöissä, kuten niin monesti muulloin. Siellä oli hän saanut ankaran vatsapoltteen. Juosten oli tullut kotiin ja lausunut: „Nyt minulle tuli kiireinen kotiin kutsu.” Ankaran tuskan ahdistamana hän nopeasti laittautui vuoteeseen, josta ei enää noussut. Siinä maatessaan kovissa tuskissa hän varoitti kaikkia omaisiaan ottamaan ajasta vaarin, sillä aika on lyhyt. Erittäin on käsillä oleva päivä muita tärkeämpi, sillä: „nyt on otollinen aika, nyt on autuuden päivä.” Tänään kun kuulette Herran äänen, älkää paaduttako sydäntänne. Minä pääsen jo pian uskomaani autuutta nauttimaan — —. Tule pian, Jeesukseni! Ei mulla muuta neuvoa, kuin luottaa anteeks' antohon — —.”

Näin sanoen huokaisi hän viimeisen hengähdyksensä ja ummisti silmänsä iäiseen uneen. Vain vajaan vuoro-

kauden kestäneiden ankarien taistelujen jälkeen hänen tuskansa taukosivat ja parhaissa miehuuden voimissa oleva isäni muutti pois luotamme kärsimysten maasta taivaalliseen kunniaan.

Viiden vuoden kuluttua — sinä suurten surujen ja vaivojen vuotena — tuli äitini vuoro. Hän oli mennyt uudelleen naimisiin, mutta tämä toinen miehensä hävisi jäljettömiin, kuten monet muut sanottuna vuotena. Ylen ankarana vyöryi koettelemusten tulva yli kotimme. Sitä ei heikko äitiparka kestänyt. Vaivojensa maasta kutsuttiin hänkin rauhaan, ja vietiin pois kodista kalmiston multa. Meitä jäi nyt seitsemän lasta orvoiksi, isättömiksi ja äidittömiksi, vanhin 13 vuoden ikäinen, nuorin vasta muutaman päivän vanha. Sitä surua ja itkua mitä meillä nyt oli, kun äitikin otettiin pois, on vaikea kuvata. Omatuntokin rupesi syyttämään:

— Olit paha, et totellut äitiä. Jos olisit totellut, ollut kiltti ja kuuliainen, ei olisi näin käynyt.

Kodin tavarat myydään ja meidät myös.

Kyllä on kodissa ankeat olot, kun on isä poissa ja kun on äiti poissa, eikä kumpikaan enää koskaan palaja takaisin. Olojen muutos siinä täytyy tapahtua. Lakien ja olosuhteiden mukaisesti on pakko selvittää olot ja asiat. Niin tapahtui meilläkin. Kaksi viikkoa äidin kuoleman jälkeen, eräänä sateisena syyspäivänä kokoontui väkeä kotimme pihalle; sillä nyt toimitettiin kuolleen jäämistön huutokauppa. Siinä myytiin sitten kaikki tavarat enemmän maksavalle — myytiin myös-

kin ainoa lehmämme, Mansikki. Mistä nyt saamme sen maitotilkkasen, jonka Mansikki oli tähän asti meille antanut?

Me lapset siinä väkijoukossa, repaleisiin puettuina ja viluisina koetimme seurata asiain kulkua ja kuulimme ihmisten keskinäisiä puheita. Moni katseli meitä säälien ja kuulimme usein sanoja: „Oi voi noita lapsiraukkoja.” Itsekin olimme sitä mieltä, että olimme onnettomia. Odotimme hartaasti, joskin arkuudella ja pelolla vuoroamme. Tiesimme, että meidät „myydään” kuten Mansikki äsken. Oikein itku tuli, kun näimme Mansikin jo lähtevän vieraan taluttamana pois kotipihalta ja seuraavan uutta omistajaansa, minne sitten veikin. Pieni lapsensydämeni hakkasi yhäti rinnassani kuin olisi riittä puitu.

Tuli sitten meidän vuoromme. Kaikki tähän asti myydyt tavarat annettiin enimmäen tarjonneelle, meidät annettiin vähimmän vaativalle. Niin me sitten jouduimme yksi yhtäälle, toinen toisaalle. Samana iltana saimme seurata uutta „omistajaamme” kuten Mansikki äsken. Ja omatunto syytteineen seurasi mukana: — „Paha lapsi! Sinulle kävi ansiosi mukaan.” Silmät täynnä kyynelitä, niin ettei oikein kulkea nähnyt, astelin vastaisen hoitajani mukana uuteen kotiini. Ja monenlaisia ajatuksia pyöri pienessä päässäni. Ajattelin sitäkin, mahtoiko toisilla siskoillanikin olla näin kova ikävä. Ja Mansikkia — eiköhän silläkin vaan ole nyt ikävä, kun ei pääse kotinavettaan ja entisten omaisten pariin. Taas tuli itku. Kaikki ovat nyt hajallaan. Koti on tyhjä. Isä, äiti, lapset — missä nyt ovatkaan kaikki nuorakkaat?

Kaksi vuotta tulin olleeksi vieraalla. Monet ikävät ja surut raatelivat lapsensieluani niinä vuosina. Sillä aikaa rakas taivaallinen Isäni — jota en vielä tuntenut ja jota en sentähden osannut Hänen Poikansa Jeesuksen nimessä lähestyä, Hän joka on minut luonut ja Poikansa verellä kalliisti lunastanut synnistä ja kuolemasta, „että minä Hänen omansa olisin” hän huolehti minusta. — Hän, rakas Isäni, ei suonut, että eläisin epäuskossa ja niin tietämättömyyteni pimeydessä kulkisin kohti iankaikkista kadotusta. Ei — sitä Hän ei tahtonut. Siksi Hän valvoi minun asioitani, Hän katsahti puoleeni ja valmisti minulle onnellisempaa tulevaisuutta, — sillä Häneltä tulee kaikki armo, kaikki hyvä.

Taas uuteen kotiin.

Kun äskenmainitut vuodet olivat kuluneet johdatti Jumala niin, että minä pääsin muuttamaan isävainajani sisaren luo, tätini taloon. Oli ilta, kun ensikerran saavuin perheeseen, jonka keskuudessa tulin nyt asumaan. Siellä oli minulla m.m. neljä-vuotias pikku serkku, joka minun taloon saavuttuani jo nukkui yövuoteellaan, makeassa unessa. Minut sijoitettiin tämän pikku tyttösen viereen, samalle vuoteelle ja pian nukuimme suloisen unen helmoissa molemmat. Samoin koko talon väki. Aamulla herättyämme, tyttönen, — joka tietenkin jo ennen nukkumistaan oli saanut kuulla tulostani, ehkäpä siitäkin, että hän minusta saa vuode-toverin, — katseli minua suurin, kysyvin silmin, ja minä häntä — molemmat aluksi jonkinverran oudostellen. Luonnollisesti. Mutta pian me rupesimme juttusille ja kyselimme toisiltamme sitä ja tätä.

Yht'äkkiä kysyy tyttö:

„Osaatko Isä meidän?”

Minä: „En.”

Tyttö: „Oletko taivaan Isän lapsi?”

Minä: „En. Ne kai ovat hyviä, mutta minä olen paha tyttö. Tiedätkö, että meidän pahuutemme tähden meiltä otettiin pois isä ja äiti? ja nyt meidän täytyy olla vieraisissa ihmisissä ja muuttaa paikasta toiseen. Ei meillä enää ole omaa kotiakaan.”

Vaiti ollen ja vakavana tyttö kuunteli.

Kerroin sitten hänelle kaikki murheeni, hän kun näytti niin ymmärtäväiseltä. Kertoessani kostuivat hänen suuret, kirkkaat lapsensilmänsä ja niistä vierähtivät kyynelleet poskille. Tämä nuori ja uusi ystäväni kiirehti nyt äitinsä luokse ja kertoi hänelle, mitä olin puhunut. Silloin tuli täti ja sanoi:

„Rakas lapsi! Taivaallinen Isä rakastaa orpolapsia enemmän kuin muita lapsia. Hän on orpojen Isä eikä hylkää heitä. Tosin Hän meitä kaikkia koettelee, emmekä aina ymmärrä Taivaallisen Isämme rakkaita tarkoituksia, mutta silti Hän pitää meitä sangen rakkaina, Jeesuksen, oman Poikansa tähden. Hyvä vaan, että tunnemme ja tunnustamme pahat tekomme, sillä joka ne tunnustaa hänelle tapahtuu laupeus. Hän kuulee myös rukouksemme, kun Jeesuksen nimessä pyydämme pahat tekomme anteeksi. Ja me saamme uskoa syntiemme anteeksi saamiseen, kun Jumala jo on Pojassaan ne anteeksi antanut ja siirtänyt niin kauas kuin itä on lännestä. Lähettäessään orpolapsia luoksemme Hän myös koettelee meitä muita, nähdäkseen, kuinka me kohtelemme orpoja.”

Tädin tällaisia puhuessa syyttävä tuntoni vähän vai-
keni ja minä aloin kuin aavistuksen tavoin käsittää jo-
takin Jumalan rakkaudesta ja anteeksiantavasta ar-
mosta.

Iloa ja ikävää.

Pian tunsin viihtyväni uudessa kodissani. Meillä oli
jo mainitun pikku-ystäväni kanssa erinomaisen haus-
kaa, niin etten entisessä vanhempieni kodissakaan muis-
ta sellaista olleen. Yhdessä me lauloimme ja leikimme,
itkimme ja iloitsimme. Usein sanoi tyttö kesken leik-
kejämme: „Hae taas se laulu, jossa sanotaan:

„Raikkaast laulu siellä raikuu — — — ”

Ja se haettiin ties kuinka monta, monta kertaa ja
sitten laulettiin täysin suin ja sydämin reippaasti, roh-
keasti ja välittömän luonnollisesti. Elimme ihania yh-
teisen ilon päiviä. Mutta pian aloin huomata, että ys-
täväni ikävöi ja kaipasi jotakin. Vaikka meillä oli niin
hauskaa, kuten jo kerroin, hän ei siihen tyytynyt. Jo-
takin täydellisempää kaipasi tuo rakas lapsi. Kum-
mallista. Hän ikävöi pois täältä, vaikka elämä oli vasta
alulla. Kerran hän sanoi: „Enkeli tulee jo tänään hake-
maan minua taivaaseen kotiini.” Äidiltään hän kerran
kysyi:

„Tiedätkö, joko enkeli pian tulee?”

Äiti: „Onko sinun ikävä siskojasi?”

Tyttö: „Ei — vaan taivaan Isää ja Jeesusta.”

Kerran, kun äiti lauloi jotakin maallis-aiheista, vaik-
ka kaunista kehtolaulua, tyttö sanoi äidille:

„Äiti, älä sellaista laula; ei sitä taivaassakaan lauleta.”

Hieman hämmästyneenä äiti kysyi:

„Mitä sitten laulan?”

„Laula sitä vaan, mitä Golgatalla mulle ansaittiin.”

Tämä kävi niin äidin sydämelle, että hän itkusilmin ilosta kiitti taivaallista Isää siitä, että Pyhä Henki teki työtään lapsen sydämessä ja että Hän lasten ja imeväisten suusta on valmistanut itsellensä kiitoksen.

Sitä että meidän valoisalle onnen ajallemme joskus tulisi jonkinlainen loppu, sitä minä onneton ymmärtämättömyydessäni en koskaan osannut ajatellakaan. Niin kuitenkin kävi, ja pikemmin kuin olisi voitu luullakaan.

Saapuu suru ja kuolema.

Vain neljä kuukautta oli kestänyt yhteisen ilomme ja onnemme aika. Ja niin sydämellisen suloista kuin se aika oli ollut, niin sydämiin käyvänä seurasi sitä suru. Minun rakas ystäväni, leikki- ja laulukumppanini, minun pikkuinen seuratoverini ja rakas serkkuni tuli sairaaksi. Vuoteelle siitä vetäytyi ja leikkimme loppuivat. Kun jouluaatto valkeni ei hän enää voinut vuoteelta nousta. Oi, kuinka ikävä jouluminulle nyt tuli ja muillekin. En koskaan ollut tuntenut niin katkeraa surua. Pikku serkkuni ei jaksanut mitään syödä. Ei hän enää koskenut parhaimpiinkaan jouluruokiin. Minua ei myöskään huvittanut nyt, kun pieni ystäväni oli niin kovasti kipeänä. Minä istuin vaan hänen vuoteensa vieressä ja sydämestäni nousi alati rukous taivaaseen. Olihan täti sanonut, että rakas taivaan Isä

kuulee meitä, kun rukoilemme. Kun jäin sairaan kanssa kahden kesken huoneeseen, niin laskeuduin polvilleni hänen vuoteensa viereen, rukoillen ystäväni parantumista. Ja varmasti uskoin, että rukoukseni tulee kuulluksi. Tein sitä päivästä toiseen, mutta pieni sairas vain heikkeni heikkenemistään. Niin kauan, kun hän vielä jaksoi puhua, oli minulla vähän toivoa, mutta kun hän sitten lakkasi puhumasta, katosi kaikki toivoni.

Vain yhden viikkoisen taistelun jälkeen — minusta se oli pitkä kuin iäisyys — kaivattu rauhan enkeli tuli ja vei pikku sielun Jumalan paratiisiin, iäistä uutta vuotta viettämään.

Taistelu toverin elämästä.

Mitä nyt oli tapahtunut, siihen minun oli mahdotonta tyytyä. Minä aloin hartaasti kaikkesta sydämestäni rukoilla, että kuollut vielä virkoaisi — —. Tein sitä täydestä todesta. Mutta kaikki turhaan. Ummistuneet silmät eivät auenneet. Pienen ystäväni kylmennyt ruumis sijoitettiin sitten valkoiseen arkkuun ja nostettiin aittaan. Oi sitä tuskaa mitä kärsin. Käy vallan toisin kuin minä tahdon ja toivon. Kovaa on ihmiselämä. Sunnuntaina aamulla, ennen haudalle lähtöä, tuotiin pieni valko-arkku tupaan ja siinä laulettiin suloista, mutta iäistä untaan nukkuvan lapsen ruumiin ääressä:

„Mä nukun haavoin Kristuksen,
Ne puhdistaa mun syntisen;
Eloni, kaunistukseni
On, Herra, veres, kuolosi.”

Minä en voinut ottaa osaa lauluun. Sydämässäni oli vain yksi ajatus. Hän ei saa lähteä. Hänen on palattava takaisin elämään kanssamme. Ja toisten laulaessa minun sydämeni oli ylentynyt rukoukseen, että hän virkoaisi, että heräisi kuolemasta. Eräs kohta laulusta jäi mieleeni:

„Eloni, kaunistukseni
on, Herra, veres, kuolosi.
Mä niiden turvin pelvotta
voin tuomiolle astua.”

Siinä oli suuri salaisuus, jota en läheskään ymmärtänyt, mutta joka kuitenkin pientä sydäntäni kummallisesti lohdutti. Mitä on tuomio, ja mitä on Herran veri? Saa kuitenkin olla taivaassa, kun veri on kaunistuksena.

Ystäväni jättää minut.

Pieni ystäväni vietiin sitten pois. Ruumiinsa kätettiin haudan lepokammioon. Sielunsa meni Jumalan paratiisiin. Minut hän jätti. Toisin ei voinut olla. Niin oli Jumala hyväksi nähnyt — minulle ja ystävälleni onneksi. Ymmärtämättömyydessäni oli minulle vaan ylen vaikeaa taipua sen tosiasian alle, josta laulamme:

„Tääll' ei saa yhdessä olla,
jos kuinka pyydämme,
vaan haudan tuolla puolla,
toisemme kohtaamme.”

Surin poismennyttä vuosikaupalla.

Mutta niin se on kuin sananlaskussa sanotaan:

„Aika kaikki parantaa —
Se murhesairaat terveiks saa.”

Päivät kuluivat yksi toisensa perästä ja sieluni täytyi uusilla ajatuksilla, työn ja toimen harrastuksilla. Pääsin nimittäin kouluun. Koulutoimi toi elämäni paljon uutta, jopa iloakin.

Koulussa opettaja puhui taivaan ihanuudesta, sellaisesta, jota silmä ei ole nähnyt, eikä korva kuullut, eikä yhdenkään ihmisen sydämeen noussut, ja sellaista on Jumala valmistanut omilleen, niille, jotka Häntä rakastavat. Suurempaa onnea ei voi ihmiselle tapahtua, kuin saada muuttaa taivaisen kodin ihanuuteen, iäiseen riemuun, rauhaan ja autuuteen.

Aloin nyt hiukan ymmärtää, mihin onneen ystäväni oli mennyt, hän, joka niin sydämestään ikävöi taivaan Isää ja Jeesusta. Huomasin häpeäkseni, kuinka olinkaan kiusannut rakasta Jumalaa rukouksillani, ja pannut esteitä ystäväni onnen eteen — minä kun omapäisydessäni niin kovin olisin tahtonut palauttaa rakkaimman ystäväni takaisin tähän murheiden maahan. Kyllä minä olen hupsu ihminen! Mutta ajattelin. Sinäpä rakas Isä tunnet tyhmyyteni, etkä rakkaudessa voimitkaan sellaisia rukouksia kuulla. Mutta Sinä ehkä myönnät, että etsin rukouksillani jotakin hyvääkin — ainakin omasta mielestäni. Kun Sinä tuonen viikatteella katkoit, oi, — katkoit — rakkaimpia sydänten siteitä; veit minulta sydän-ystävän, ja tästä kodista heidän rakkaan lapsensa, *tästä kodista*, johon viisaudessaasi

minutkin johdatit, oi, sitä en olisi suonut, se, se koski niin kipeästi.

Mutta siksikö veit hänet taivaalliseen majaan, että, minulla, orpo raukalla, olisi maja maan päällä niinkauan, kun sitä tarvitsen.

Vai ehkäpä varsinkin siksi, etten kiintyisi ystävään, joka itsekin on heikko ja tarvitsee apua, vaan ystävään sellaiseen, jolla on kaikki valta ja iäinen rakkaus, ja jotta löytäisin iäisen turvani ja iloni Jeesuksen ystävyydessä ja rakkaudessa. Varmasti! Sillä onhan vain Jeesus paras ystäväni, jonk' ei ole vertaista. Ja hän pysyy luonani kaikissa elämäni kohtaloissa, Hän vie minut läpi kuolemankin. Hän ei minua koskaan jätä.

Ystävääni muistellessa kiitän.

Minä muistelen usein lapsuuteni leikkitoveria ja sydämeni heltyy silloin melkein kyyneliin. Kiitän sinua, poismennyt pieni ystäväni. Sillä sinä olit Jumalan lähetti, joka minulle opetit ensimmäiset autuuden aakokset. Kiitos rakkaudestasi, leikeistäsi, lauluistasi. Sinun kanssasi sain viettää lapsuusaikani kaikkein ihanimmat ja valoisimmat, joskin lyhyet päivät. Sinä olit kuin säde maasta, jossa vallitsee rakkaus. Ja sinne sinä janoit. Tehtäväsi täytettyäsi toteutui suuri toiveesi. Jeesuksesi tuli ja vei sinut oikeaan kotiisi. Sinä olitkin ahdinkoajan lapsi. Melskeisen ajan keskellä tulit tähän maailmaan. Muistan hiukan niitä aikoja, jolloin veli oli noussut asevoimalla veljeä vastaan. Olin silloin vielä syntymäkodissani. Muistan äitiraukkani raskaita kärsimyksiä koettaessaan pitää hengissä meitä lapsiaan

silloisissa oloissa. Mutta nyt äiti on levossa ja sinä, pieni serkkuni olet levossa. Kaikesta tapahtuneesta en voi kyllin kiittää Jumalaa. On saatu kokea iäiti pysyvä totuus: „Herra kuolettaa ja virvoittaa, vie suureen ahdistukseen ja siitä ulos jälleen.” Mutta hän ei ikinä hylkää. Hän on orpojen Isä ja leskien turva, turva hädän aikana — apu hädässä, sangen koeteltu, — ja iäinen autuutemme Jeesuksessa, Vapahtajassamme. Kiitos Hänelle!

Suomen Lut. Evank. yhdistyksen Toimistosta, Malmink. 12, Helsinki, saa seuraavia

lasten kirjoja ja kirjasia:

Lasten saarnakirja. Ensimmäisen vuosik. evankeliumeista. Toim. E. Lyytinen ja H. Pätiälä	12: —
Hyvän sanoman laiva	1: —
Ketan kello	1: —
Orjuudesta vapauteen	1: 50
Sadetta syvyydestä	1: —
Japanilaisten lasten elämästä	1: —
Abrahamin joulu-ilo	1: 50
Ei minulle kruunua	1: 50
Frits ja Rubert	1: —
Joulukirkko	1: —
Joululahjoja	1: —
Joulukuusen loisteessa	—: 75
Lapsi Jumalan	1: —
Pieni risunkerääjätyttö	1: 50
Uljaita poikia	1: —
Yrjö Neumark	1: 50
Laivapoika	1: 50
Jalokivet	1: —
Pisara N:o 1 Kauniit kädet, Rukoile, Luota lupaussanaan	—: 25
„ „ 2 Paras kirja, Sinun Isäsi, Kunnioita Isääsi ja äitiäsi!	—: 25

Pisara N:o	3	Betlehemin tähti, Erinomainen ihme, Ja lunta puhdasta putoili	—: 25
”	”	4 Vahva linna, Totuuden voima	—: 25
”	”	5 Joulu, Kuuromyökän pojan tunnustus, Epäjumalien turhuus	—: 25
”	”	6 Tytön rukous, Minä en uskalla, Köyhän kyyneleet	—: 25
”	”	7 Jumalan lapsen onni, Paha haava, Ehtoosiunaus, Turvallinen asema	—: 25
”	”	8 Kaksi huonetta, Kaksi ovea, Punnainen käsi	—: 25
”	”	9 Pisara, Tytön rukous, Mä kauniin tiedän kukkasen	—: 25
”	”	10 Helvin pyyntö, Kunnioita vanhoja! Kysymys ja vastaus	—: 25
”	”	11 Liian myöhään, Laivapojan todistus	—: 25
”	”	12 Kuninkaan lapsia, Ihana iltahetki, Rakkauden voima	—: 25
”	”	13 Laivapoika, Vapahtaja syntisen	—: 25
”	”	14 Mä tiedän sen, Hiekkajyvä, Jeesus ei muutu, Vanheneeko Raamattu?	—: 25
”	”	15 Minun tähteni, Kotona ennen iltaa	—: 25
”	”	16 Tommin tuumat, Kiusaus	—: 25

MIB 38755

Hinta 2 mk.